

LR Užsienio reikalų ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01108 Vilnius
Teisės ir tarptautinių sutarčių departamentas
ttsd@urm.lt
ieva.kirkaite@urm.lt

2020-11-04

Kopija:
daiva.vyšniauskiene@chamber.lt

Dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo ratifikavimo

E energija grupė inicijuoja, vysto, finansuoja ir stato atsinaujinančių energijos išteklių projektus ES (šiuo metu Lietuvoje, Lenkijoje ir Latvijoje). E energija grupė bendradarbiauja su investiciniais fondais, ieškančiais stabilių, ilgalaikę grąžą iš atsinaujinančių energijos išteklių kuriančių projektų, 2020 metais pritraukė vieną stambiausių pasaulio energetikos kompanijų – JAV įmonę General Electric, kurios Nyderlandų dukterinė bendrovė kartu su E energija investavo į didžiausią vėjo elektrinių parko projektą Lietuvoje.

Lietuvos Respublikos teisės aktų projektų registre 2020-10-13 užregistruoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo, Prezidento dekreto ir įstatymo dėl Susitarimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių dvišalių investicijų sutarčių nutraukimo („Susitarimas“) ratifikavimo projektai, kuriems pastabas ir pasiūlymus galima teikti iki 2020-11-04 imtinai.

Susipažinusi su minėtais teisės aktų projektais, E energija teikia pastabas ir nori atkreipti įstatymų leidėjo dėmesį į galimas neigiamas pasekmes tiek Lietuvos investuotojams, investuojantiems ES Šalyse narėse, tiek investuotojams, investuojantiems Lietuvoje, remdamasi savo patirtimi.

Susitarimo ratifikavimas gali neigiamai paveikti E energija galimybes išsieti dar 2017-12-22 E energija naudai priteistą kompensaciją bei nuostolius iš Latvijos Respublikos ICSID arbitražo byloje (UAB E energija v. Latvijos Respublika, ICSID byla Nr. ARB/12/33). Minimas ICSID arbitražas priėmė sprendimą, kuriuo buvo pripažinta E energija teisė į kompensacijos bei nuostolių atlyginimą, Latvijos Respublikai pažeidus dvišalę Lietuvos ir Latvijos sudarytą investicijų apsaugos sutartį, dėl ko E energija prarado investicijas Latvijoje. Norime atkreipti dėmesį, jog Latvijos Respublika stengėsi išvengti sprendimo vykdymo bei iniciavo sprendimo anuliavimo procedūras, kurias pralaimėjo 2020 metais, tačiau iki šiol Latvijos Respublika ir toliau nevykdo tarptautinių įsipareigojimų Lietuvos investuotojo atžvilgiu, o ratifikavus Susitarimą, skolos išieškojimo procedūros bus dar labiau apsunkintos.

Prašome atsižvelgti į tai, svarstant Susitarimo ratifikavimo klausimą ir padėti Lietuvos investuotojams apginti savo teisę į atlyginimą už prarastas investicijas ES šalyse, pastarosioms nesilaikant tarptautinių konvencijų bei sutarčių.

E energija mano, kad Susitarimą būtų galima ratifikuoti tik tuomet, kai bus sukurtas alternatyvus ir nepriklausomas ginčų sprendimo ir atlyginimo jau išnagrinėtų ginčų atvejų mechanizmas ES viduje. Mūsų žiniomis, tokios pozicijos laikosi keletas ES šalių, t.y. Liuksemburgas bei Portugalija.

Pagarbiai,

E energija vardu